



Γερώτατε Αρχιεπίσκοπε Αμερικής, υπέρτιμε και έξαρχε Ωκεανῶν Ἀτλαντικοῦ τε καὶ Εἰρηνικοῦ, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητέ ἀδελφέ καὶ συλλειτουργέ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Ἐλπιδοφόρε, χάρις εἴη τῇ ὑμετέρῃ Γερότητι καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

Κάθε προσπάθεια προβολῆς τοῦ πνευματικοῦ πολιτισμοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας εἶναι ἔργον ἀγαθόν καὶ ἀξιόλαστον. Συστατικόν τιμαλφέστατον τῆς Ὁρθοδόξου παραδόσεως εἶναι ὁ μοναχισμός, ἡ δυναμικὴ ἐνσάρκωσις καὶ ἔκφρασις τοῦ ἀσκητικοῦ πνεύματος τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἐσχατολογικῆς ὁρμῆς τῆς ζωῆς τῆς. Οἱ μοναχοὶ ἐκπροσωποῦν τὴν ἀνευ ὄρων καὶ ὁρίων ἀφιέρωσιν εἰς τὸν Θεόν καὶ εἰς τὴν τήρησιν τῶν σωτηριωδῶν προσταγμάτων Του, τὴν ἀδιάλειπτον προσευχὴν, τὴν αὐθυπέρβασιν καὶ αὐτοπαραίτησιν, τὴν ἐκκοπὴν τοῦ ἰδίου θελήματος, τὴν ταπεινοφροσύνην, τὴν ὑπακοήν, τὴν ἀκτημοσύνην καὶ τὴν ζωὴν τῆς ἀγνότητος, τὴν θυσιαστικὴν διακονίαν, τὸν σεβασμὸν πρὸς τὴν «καλὴν λίαν» δημιουργίαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἀδιάκοπον μέριμναν διὰ τὴν προστασίαν τῆς, τὸν ἄσβεστον πόθον τῆς αἰωνιότητος καὶ τὴν βεβαίαν ἐλπίδα τῆς Βασιλείας τῶν Ἐσχάτων, ἑνὸς κόσμου, εἰς τὸν ὅποιον ὁ Θεὸς «ἐξαλείψει πᾶν δάκρυον» ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν ἀνθρώπων, ὅπου «ὁ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι, οὔτε πένθος οὔτε κραυγὴ οὔτε πόνος οὐκ ἔσται ἔτι» (Ἀποκ. κα', 4 – 5).

Ὁ μοναχισμὸς «ἀνήκει στὴν καρδιά τῆς Ἐκκλησίας». Εἶναι, ὅπως ἔχει λεχθῆ προσφυέστατα, «ὁ καρπὸς τοῦ ἀσκητικοῦ ιδεώδους ὁλόκληρης τῆς Ἐκκλησίας, γιατί δέν εἶναι κίνημα παρὰ τὴν Ἐκκλησία ἢ πάνω ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία, ἀλλὰ σάρκα ἀπὸ τὴν σάρκα τῆς καὶ καύχημά τῆς». Εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν ἡ ἀσκησις δέν εἶναι ἀτομικὸν κατόρθωμα, ἀλλὰ ἐκκλησιαστικὴ ἀρετὴ, καὶ συνδέεται μὲ τὴν εὐχαριστιακὴν ταυτότητα τῆς Ἐκκλησίας. Εἰς τὰς ἱεράς μονάς διασώζεται ἡ ἀλήθεια τῆς «εὐχαριστιακῆς πραγματώσεως» τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία συνδέεται ἀρρήκτως μὲ τὸν ἐσχατολογικὸν χαρακτήρα καὶ προσανατολισμὸν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς. Ὁ μοναχὸς εἶναι ὁ εὐχαριστιακὸς καὶ «ἀληθινὰ ἐσχατολογικὸς» πιστός, ἡ ζωὴ του ἐκτυλίσσεται «μεταξὺ ἀσκήσεως καὶ εὐχαριστίας». Ἡ σύναξις ἐπὶ τό αὐτὸ εἰς τό Καθολικόν, τό πανίερρον κέντρον τῆς Μονῆς, εἶναι ἡ κορυφωσις τῆς μοναστικῆς ζωῆς. Εἶναι χαρακτηριστικόν ὅτι ἡ Θεία εὐχαριστία καὶ ὁ μοναχισμὸς ἐλειτούργησαν καὶ λειτουργοῦν ὡς «ἐσχατολογικὰ ἀντισώματα», χάρις εἰς τὰ ὁποῖα ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἀπέφυγε τὴν ἐκκοσμίκευσιν καὶ διασώζει καὶ σήμερον τὴν παράδοσιν καὶ τὴν ἰδιοπροσωπίαν τῆς.

Εἶναι ἐξόχως σημαντικόν ὅτι εἰς τὰς ἐκκοσμικευμένας κοινωνίας μας, αἱ ἱεραὶ μοναὶ ἀποτελοῦν πόλον ἔλξεως, τόπον παρηγορίας καὶ «θεραπείας τῶν τῆς καρδίας ἀλγηδόνων», πύλην τοῦ οὐρανοῦ. Οὐδεὶς ἐκ τῶν προσκυνητῶν καὶ τῶν ἐπισκεπτῶν τῶν μοναστηρίων μας ἀποχωρεῖ χωρὶς νὰ ἔχη βιώσει ὑπαρξιακὸν συγκλονισμὸν καὶ ἐσωτερικὴν ἀναγέννησιν, χωρὶς νὰ ἔχουν κλονισθῆ πολλαὶ ἐκ τῶν κοσμικῶν βεβαιότητων του. Δέν εἶναι τυχαῖον, ὅτι πολλοὶ ἐξ αὐτῶν συνειδητοποιοῦν ὅτι ἡ οὐσία τοῦ μοναστικοῦ βίου καὶ τῆς ἀναχωρήσεως ἐκ τοῦ κόσμου εἶναι ἡ ἀκραιφνὴς μαρτυρία «περὶ τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος», ἡ ἐν Χριστῷ καὶ κατὰ Χριστὸν ἐλευθερία καὶ ἡ

βίωσις τῆς ἐσχατολογικῆς διαστάσεώς της. Ἀποκαλύπτεται εἰς αὐτούς, ὅτι ἡ αὐθεντικὴ ἀσκητικὴ βιοτὴ εἶναι πηγὴ ἐσωτερικῆς ἐλευθερίας καὶ ἐναλλακτικῆς πρότασις ζωῆς ἐναντι τῆς εὐδαιμονιστικῆς αὐτοπραγματώσεως, ἡ ὁποία σήμερον ἀποτελεῖ τὸ λάβαρον ἀναριθμητῶν ἀνθρώπων.

Οἱ ὀρθόδοξοι μοναχοὶ καὶ αἱ μοναχαὶ κρούουν μετ' ἐπιμονῆς καὶ ὑπομονῆς τὴν πύλην τῆς Βασιλείας, ἐν ἀκλονήτῳ βεβαιότητι ὅτι, κατὰ τὰ Κυριακὰ λόγια, «πᾶς ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὐρίσκει καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται» (Ματθ. ζ', 8). Ὑπενθυμίζουν εἰς ἡμᾶς τὸ «ἐνός ἐστι χρεία» (Λουκ. ι' 42), τὸ «ζητεῖτε τὰ ἄνω ... τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ γῆς» (Κολ. γ', 1 – 2), τὴν ἀλήθειαν τῆς παραιτήσεως ἀπὸ τὸ «ἀτομικὸν δικαίωμα» ἐν ὀνόματι τῆς ἀγάπης, τὰ ὅρια τοῦ κοσμικοῦ «ἀήθους ἥθους», τὸ ὁποῖον τρέφεται ἀπὸ τὸ «ψυχρὸν ρῆμα, τὸ ἐμὸν καὶ τὸ σόν».

Ὅπως ἔλεγεν ὁ μακαριστὸς Σχολάρχης τῆς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης Μητροπολίτης Σταυρουπόλεως Μάξιμος Ρεπανέλλης, ἡ μεγαλυτέρα προσφορά τοῦ μοναχοῦ εἰς τὸν πολιτισμὸν εἶναι τὸ ὅτι προσφέρει τὸν ἑαυτὸν τοῦ ὀλοκληρωτικῶς εἰς τὸν Θεόν. Αὐτὴ ἡ αὐτοπροσφορά, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὸν πυρῆνα τῆς μοναστικῆς ταυτότητος, ὑπῆρξε καὶ συνεχίζει νὰ εἶναι ἀνεξάντλητος πηγὴ δυναμισμοῦ, ἐνθέου ζήλου καὶ δημιουργίας ὑψηλοῦ πολιτισμοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκουν καὶ τὰ θαύματα τῆς δοξολογικῆς τέχνης, τῆς ἀγιογραφίας, τῆς μικροτεχνίας, τῆς ὑμνογραφίας, τῆς ψαλτικῆς, τῆς ναοδομίας. Ὁ γνήσιος μοναχὸς τίποτε ἐξ αὐτῶν δέν θεωρεῖ ἰδικόν του κατόρθωμα. Τὰ πάντα εἶναι δῶρον τῆς θείας φιλανθρωπίας, χάρις καὶ χάρισμα τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ.

Ὅλα αὐτὰ τὰ θεοδώρητα καὶ εὐλογημένα, τὰ σεμνά καὶ δίκαια, συγκροτοῦν τὴν πρόκλησιν καὶ τὴν πρότασιν τοῦ μοναχισμοῦ ἀπέναντι εἰς τὸν σύγχρονον πολιτισμὸν καὶ τοὺς πολιτισμούς. Αἱ ὀρθόδοξοι μοναὶ ἐκφράζουν τὴν χριστιανικὴν αὐθεντικότητα, τὸ «ὀρθόδοξον δέον» περὶ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ αἰωνίου προορισμοῦ του, μέσα εἰς τὸν πλουραλιστικόν, τεχνοκρατικόν καὶ οἰκονομοκεντρικόν κόσμον τῆς ἐποχῆς μας. Ὁρθῶς ὁ καθηγητὴς Γεώργιος Μαντζαρίδης τονίζει ὅτι «μία ζωντανὴ χριστιανικὴ Ἐκκλησία χωρὶς μοναχισμό εἶναι, ἰδιαιτέρα στὴ σύγχρονη ἐκκοσμικευμένη κοινωνία, ἀδιανόητη». Ἐν τῷ πνεύματι τούτῳ, σᾶς προτρέπομεν, ἅγιο ἀδελφέ, νὰ στηρίζετε τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ὀρθοδόξου μοναχισμοῦ εἰς τὴν μεγάλην χώραν σας, ὡς μαρτυρίαν τοῦ «πολιτισμοῦ τοῦ προσώπου», τῆς «οὐ ζητούσης τὰ ἑαυτῆς» ἀγάπης, τοῦ ἀσκητικοῦ, εὐχαριστιακοῦ καὶ ἐσχατολογικοῦ πνεύματος τῆς εὐλογημένης Ὁρθοδοξίας.

Ἐπὶ δέ τούτοις, ἀπευθύνομεν τῇ ὑμετέρῃ προσφιλεστάτῃ ἡμῖν Ἱερότητι, τοῖς Ἱερωτάτοις καὶ Θεοφιλεστάτοις συνεπισκόποις, τῷ λοιπῷ φιλοθέῳ ἱερωῶ κλήρῳ, τοῖς μονάζουσι καὶ ταῖς μοναζούσαις, καὶ τῷ εὐσεβεῖ πληρώματι τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς, ὀλοκαρδίους εὐχὰς ἐπὶ τῷ ἀνατείλαντι νέῳ ἐκκλησιαστικῷ ἔτει, συγχαίροντες δέ ὑμῖν ἅπαξ ἔτι διὰ τὴν ἐμπνευσμένην πρωτοβουλίαν τῆς διοργανώσεως τοῦ παρόντος Μοναστικοῦ Συνεδρίου, καταστέφομεν τοὺς συμμετέχοντας εἰς αὐτὸ διὰ τῆς Πατριαρχικῆς ἡμῶν εὐλογίας, ἐπικαλούμενοι ἐπὶ πάντας ὑμᾶς τὴν χάριν καὶ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ τῆς ἀγάπης.

βιθ' Σεπτεμβρίου ιβ'

Ἐκ τῆς ἀγαπῆς καὶ χειρὸς ἀδελφῆς